

39 K PUNA-KAARTILAINEN

ELI KOTILAINEN

Punakaartilainen

eli

hanskoja juttuja kaartin ajoilta

I

Kirjoittanut ja kokoillut J. —nen

Helsingissä
Suho Nurhosen kustannuksella

Uudenmaan

1907

Uudenmaan

Uudenmaan

Mikkeli

Osuuskunnan kirjapaino 1907

Mukaan waan.

Ensimmäisenä päivänä suurlakon aikoina kun punakaartia perustettiin Raisaniemen kentällä, saapui sinne tarjokkaita oikein suurissa joukoissa. Ensi alussa kysyttiin mieluummin sellaisia miehiä, jotka olivat ennen olleet sotaväessä, koska kaartilla ei alkuaan ollut sellainen tarkoitus, mikä sillä oikeastaan perästäpäin oli.

Kun eräältäkin tuhman näköiseltä mieheltä kysyttiin:

„Oletteko ennen olleet sotaväessä?”

„En”, vastasi kysytty reippaasti. „Mutta olen neljä vuotta ollut Wiipurin vapaaehtoisessa palokunnassa!”

Oiva kaartilainen.

Sattuipa joukossa olemaan eräs hyvin kieroilmäinen mies, joka myös halusi riiveihin ja ilmoitti nimensä kirjaan otettavaksi. Ympäriällä seisovien joukossa oli joku wäkäleuka, joka oli heti valmis lastemaan leikkiä, sanoen:

"Tuostahan saadaankin oikein mainio kaartilainen, koska hän voi katsoa joka taholle samalla terta!"

Wielä parempi.

Eräälle kyttyräselfäiselle miehelle, joka myös tuli otetuksi riiveihin, wiisasteli sama mies:

"No, siitähän kunnan mies saadaan. Siltä ei ainakaan sapusta heti lopu, koska on oikein rensfeli selässä!"

Wapauden aatteita.

"Minkähänvuoksi Amerikkaa sanotaan vapaaksi maaksi?" kysyi joku innostunut kaartilainen.

"Sen vuoksi, että siellä on enemmän kuin meillä vapaalla jalalla fellaista wäkeä, joiden oikea paikka olisi lukkojen takana", vastasi toinen.

Muuten waan.

Eräs hywin lihawa mies tuli tarjolle myöskin kaartin riiveihin. Päällikkö ensin miestä katseltuaan, kysyi:

"Taidatte olla pappi, koska olette niin lihawa?"

"En ole. Olen waan muuten laiska mies."

Oli pituutta.

Tarjokkaaksi tuli myös oikein pittä mies — eli toisin sanoen liian lyhyt — kun hän oli ainoastaan puoli metriä pituudeltaan eikä sanonut painavansa kuin 36 kiloa. Emme tiedä varmaan jos otettiin, vaan iltasella tavattiin sama mies ja kun kysyimme häneltä, vastasi hän alaluoisena:

„En kehvannut. Räsivät menemään hentuni luokse ja laulamaan minulle:

„Että istu sä kultani polvellen
Et sinä paljon paina.“

Paperosfin kauppias wain.

Matti Kurikan keitahdettua ajamaltaan kansankokouskannalta valtiopäivien puolelle lewisi huhu, että Mattia oli piestty. Rautatientorilla eräs tupakankaupustelija kysyy muutamalta punakaartilaiselta, onko siinä perää.

„Mitäs mies sinä olet? Oletko perustuslaillinen wai sosiaalidemokraatti?“ kysyi raiwostunut punakaartilainen.

„Paperosfin kauppias minä waan — tässä on kapteeni Rockin lupafortti“, oli vastaus.

Syyistä kyllä.

Niinkuin tiedämme, walvoi poliisikamarilla joka yö lakkowitkolla joukko punakaartilaisia wal-

miina käskyn tultua lähtemään yksityisten omaisuutta suojelemaan, jos niitä uhattaisiin. Niinpä saapui kotiinsa muuan nuorukainen ja oikea käsi aiwan puuduksissa.

„Herranen aika“, kysyttiin „onko tarwinnut tapella, siitäkö kätesi noin rampa?“

„Ei kun kortinpeluusta“, kuuluu urhoollisen kaartilaisen nolo vastaus.

Syvämuistinen.

„Kuinka vanha olette?“ kysyi päällikkö eräältä nuorukaiselta joka tarjoutui punakaartin riiveihin.

„Kaksikymmentä vuotta“.

„Oletteko koskaan ollut sairaana?“

„Olen.“

„Monastikin?“

„En.“

„Onko lääkäri teitä koskaan hoitanut?“

„On herran.“

„Kuinka pitkä aika siitä on?“

„Kaksikymmentä vuotta.“

„Mikä teillä silloin oli?“

„Minä synnyin.“

Nurinpäinen maailma.

Harjoitusten loputtua pitää puheen joku puhja ja sanoo m. m.: „Sen minä sanon teille,

että kyllä ajat vielä kerran toisiksi muuttuivat. Ken nyt on herra, hänestä tulee palvelija ja päinvastoin“.

„Niin, niin, mutta hasulta se tulee näyttämään, kun esim. 50 työmiestä komentavat yhä pomoa“, lausui joukosta joku.

Wahtiin mennessä.

Suurella laffowiikolla pitivät punafaartilaiset wahtia useimmissa paikoissa. Kun R:n kaupungissa päälliköksi valittu illalla määräili kenen on oltava siellä ja siellä, sattui hänen filmänsä erääseen mieheen, joka oli hyvin tyhmän näköinen. Hän ei malttanut olla kysymättä ennen lähtöä:

„Mitä ymmärretään wahdilla?“

„Wahti on semmoinen, jonka tulee seisoa ulkona, kun muut ovat sisällä“, vastasi mies varmaasti.

Harjoitustentillä.

7:nen komppanian päällikkö, joka oli entinen wääpeli, muistui kenties ennen opitut woimasanat mieleen joten entisessä sotilasmaaisessa innossaan huudahti:

„Kun marskitte, pojat, tulee teidän joka sor-
kan astua tömistää niin, että maapallon toisella
puolen linnunpojat putoilewat puista.“

Tasa-arvoisuutta.

Komentajan luokse meni pari kolme herras-
mjestä walittamaan että punaiset kaartilaiset repi-
wät pylwäistä perustuslaillisten y. m. tiedon-
antoja. Wain apulaiskomentaja oli tawatta-
wisja.

— Jaa, ne ovat perustuslaillisten walheita,
fanoi hän, kyllä niitä saa repiä.

— Mutta mitäs painowapauden ystäviä
te olette, kysyivät walittajat.

— Ne waan saawat olla nähywisjä, joissa
on kapteeni Rocfin nimi.

Mutta samalla kuisfasi sihteeri jotain apu-
laiskomentajan korwaan, joka nousi seisomaan ja
napautti pöytänsä:

— Päätös: Mitään ei rewitä. Herrat
saawat mennä.

Uusi Keskus Valaseura

Sano jo amen.

„Minä en tarkoita ainoastaan meidän omaa
etuumme waan tulevienkin sukupolvien parasta,
pääasiallisesti heidän puolestansa minä tässä pu-
hun“, lausui eräs pitkäweteinen puhuja rautatien-
torilla.

„Kyllä sen uskomme waikka lopettaisiftin
puheesi ennenkuin tulewa sukupolwi tulee tänne
kokousta pitämään“, kuului ääni joukosta.

Wähällä oli.

Rautatientorilla wangittiin muuan runoilija ja eräs nuori maisteri morsiamineen sen wuoksi että huomattiin heidän keskenäisessä keskustelussaan olewan toista mieltä kuin kiihoituspuhujain. Matkalla poliisikamariin sanoi maisteri punakaartilaiselle:

„Onpa wähän häpeä kun wiette työwäenmarssin runoilijaa putkaan!“

Seuraawassa kadunkulmasja kaartilaiset eksiwät wangeistaan.

Patollinen asunnonmuutto.

Säweltäjä Jean Sibelius aikoi perheineen lähteä kotiinsa Järvenpäähän. Saikin kytihewosen, mutta Hermannissa estiwät kaartilaiset kotiinsa menewät edelleen pääsemistä. Perhe sai jossain kattoo päänsä päälle. Jean itse lähti käiwellen takaisin Helsinkiin. Hikisenä ja sammunut sikarinpätkä suussa ilmoitti hän kaupungissa ensimmäiselle tapaamalleen tuttavalleen:

„Osoitteeni on nyttemmin Hermanninkaupunki.“

Raunopuheliaisuutta.

Senaatintorilta ollaan paluumatkalla, jossa eräs puhuja oli pitänyt puheen. Samurinen sanoo Ramuriselle:

„Hyvä tuntui olevan puhelahja sillä puhujalla, joka puhui raittiudesta ja wäkijuomien turmiollisuudesta.“

„Kerrassaan hyvä se oli“, sanoi Ramurinen, „mutta olen minä kerran kuullut sellaisen puhujan, ettei tämän puhe ollut mitään. Se oli maanviljelysneuvoja Juurikka. Se kun minun kotipuolesjani piti esitelmän keinotekoisista lannoitusaineista, niin kaikki akat itkeä pillittivät.“

Wieffaasti.

Suonosti puettu wanhanpuoleinen mies tapaa laffowiikolla erään rouvan jolta pyytää 25 penniä, että pääsisi kansankeittiöön syömään.

„Se olette todella vastenmielisin ihminen, minä olen nähnyt“, sanoi rouwa vihaisesti.

„Kuinka minä woin näyttää muulta kuin vastenmieliseltä, kun minä seison siwimmän olennon edessä, minä luoja on luonut“, selitti mies.

Sän sai pyytämänsä 25 penniä.

Isänmaallisia.

Porin sahojen punakaartilaiset owat käytännönsäkin olleet niin isänmaallisia että mahorkan asemasta polttawat — sahajauhoja piipuisaan.

Kirkonmiesten ystävä.

Mäntymäellä kuunteli eräs puhetta valtion ja kirkon eroittamisesta, jota piti eräs suutari ja jossa kertoi pappien syöttävän pajunköyttä kansalle ja saarnaavan samoja juttuja joka vuosi aina uudelleen.

Erästä vanhanpuoleista punakaartilaista ei tämä puhe tainnut oikein miellyttää, koska hän fanoi towerilleen:

„Samalla tavalla hän tekee itsekin kun paanee aina uudet kengänpohjat vanhoihin kenkiin.“

Siksi.

Punakaartilainen kysyy pojalta, jonka tapaa kadulla parfumasä minä jaksaa:

„Miksi sinä huudat noin hirveästi poikafeni?“

„Siksi, että se on ainoa tapa, jolla woin tunteitani ja saada vaatimukseni täytetyksi“, vastasi poika.

Uhdinkoska rautatientorilla.

„Missä teidän filmänne ovat?“ ärsäsi eräs alas-huutaja rautatientorilla laffowiiikolla kun joku astui hänen warpailleen.

„Päässäni!“ kuului astujan selvä vastaus.
 „No, miks'ette sitte näe jalkojani?“
 „Sitfi, kun saappaat on jaloissani!“

Sanasta kiinni.

„Minä en koskaan rupea sen miehen waimoksi, joka ei uskalla tehdä jotakin rohkeata eikä olla punakaartissa“, sanoi neiti lakkowiikolla eräälle miehelle.

„Minä tartun sanaanne ja kysyn tuletteko waimokseni.“

Dhimennessä.

Rylmästä wärisewä kaartilainen seisoo eräässä porttikäytävässä Rantakadun warrella. Muuan hieno, nuori neiti menee ohitse ja arastellen satuu katsahtamaan mieheen. Mies kääntyy naisen päin, tirkistellen häntä toisella filmällä ja sanoo:

„Turhaan te minuun filmäykfiä luotte, neiti-seni, minulla on jo affa ollut kolmattakymmentä vuotta!“

Salomielinen.

Poliiisikamarissa wahtivuorolla kertoo Matti Töhlhonen kadulla tawanneensa eilen erään köyhän

miesparan, joka oli herättänyt säälintunteen hänessä.

„Hän oli niin nälkäisen näköinen“, kertoi Matti, „että nälkä alkoi waiwata watsaa, kun waan katsoi häneen.“

„No mitä sinä teit?“

„Minä menin kansankeittiöön syömään“, wastasi Matti.

Pojasta polwi muuttuu.

„Missä sinä olet maleksinut koko päivän?“ kysyi ijä pojaltaan lakkowiikolla.

„Minä olen ollut Kaisaniemessä katsomassa punakaartin harjoituksia“, wastasi poika.

„Mutta kielsihän äiti sinua sinne menemästä?“

„Kielsi kyllä, mutta minä en olekaan semmoinen tohvelisankari kuin sinä, joka tottelet äidin joka käskyä!“

Tarhoittikohan hän sitä.

Rakki punakaartilaisista käveliwät yöllä Pitkälläsillassa, kun toinen alkoi walittaa hampaitensa pakoittamista.

„Oh“, sanoi toinen, „oli minullakin hammas-tauti tässä eräänä päivänä waan minä menin kotiin ja waimoni suuteli ja hywäili ja hoiti

kaikin tavoin niin että hammasauti hävisi. Roetapa sitä keinoa!"

"Tuulello waimosi olewan ylhäällä tähän aikaan?" kysyi mies, jolla oli hammasauti.

Maltillisuus.

Matti: Mitä se on se ainainen „maltillisuus“, josta sanomalehdissä myötäänsä saarnataan?

Mikko: Niin — se on vähän waiteanlainen sana. Mutta jos esim. „mustat miehet“ tulewat yöllä nukkuesfasi ja tuffiivat suusi litasilla nenäliinoillaan ja sitowat kapulan sen päälle sekä löyttävät kätesi selän taakse ja nostawat sinut pellinnyöriin riippumaan sifsi, kunnes hywät ihmiset sinut siitä huomenna löyttävät ja wapauttawat, niin jos tuossa tyytywäisenä ja walittamatta voit alla, on sinussa arwatenkin joku määrä tätä puheena olevaa hywettä.

Punakaartien harjoituksissa.

Eräänä iltana oli eräs wanha ukko, entisajan Härmäläinen katsomassa kaartin harjoituksia Raisaniemessä. Saiisi ukossa leimahtaa sotainen henki nähdesfään niiden kentällä tepastelewan, koskapa hän innostui puhumaan:

„Kerran me menimmä Ulapäähän hyppyyhyn ja satoo kolmia laija lunta, wettä ja räntää ja

oli pimiä kun koran noki ja kuu paistoo kun her-
ran aurinko ja wanha walkoonen hyppäs kun
olis louffua nakellut.

Ja kun me sitte tulimme sinne hyppytaloo-
hin, niin me kävelimme keskilaattialla ja sanooma
jotta „Me olemme Blipäästä!“ niin tultihin ja
lyötihin kohta wasta pläsiä niin että nenäfin
paisuu niin että oli kun pistoolin perä ja huulet
olitwat kun karstan laurat ja korwaffin paniwat
wau, wau! Ja lyötihin wanhoolla siloollakin
niin että paatat klapsuu ja patafin meni waan
kranaaten louffohon — — —“

Resytettyjä.

Erään pikkukaupungin punakaartin harjoituk-
sia katsellessaan muuan wieras ihmeekseen huo-
masi että toisessa komppaniasa näytti wallitsewan
oikein sotilasmaisen kuri, mutta toisen miehistö
näytti hywin vähän wälittävän päälliköistään.
Rysyttyään syhtä tähän erilaisuuteen sai hän
wastaukseksi, että ensiksimainittuun komppaniaan
kuului ainoastaan naineita miehiä ja toiseen,
wallattoman näköiseen, paljaita poikamiehiä.

Rahtitawaraa jekin.

Ruten tiedämme, tarkastettiin suurlakon ai-
kana kaikki Helsingin satamaan saapuneet alukset
ja wenheet. Kun eräs pitkin rannikkoä kulkewa

pieni höyrylaiwa saapui Sietalahden satamaan kysyi muuan laiturilla seisowa punakaartilainen laiwan ketterältä ja leikkishydestään tunnetulta perämieheltä onko lairwasfa mitään tänne jääpää lastia.

„Ei ole muuta kuin kaffi sika“, wastasi perämies.

Kotwasen kuluttua kapuaakin ukko laiturille, kantaen laatikkoja josta kuului porsaan ääni.

„Siinä on yksi“, sanoi ukko asettaen laatikon warowasti laiturille ja läksi toista hake-
maan.

Pienen ajan perästä ilmestyi ukko taasen laiturille kantaen tajuttomaksi „liikutettua“ miestä, jonka hän asetti poraslaatikon wiereen pitkäkseen, ewäspuhsin laitettuaan päänalukseksi ja wirkkaa:

„Tuosfa on toinen, muuta ei ole tällä fertaa.“

Heidän vaatimuksensa.

Kaffi suutaria, jotta molemmat kuuluiwat punakaartiin, keskusteliwat lakkowiikon loputtua:

„Minunkin mielestäni olisi meidänkin ollut tehtävä lakkowiikolla joku vaatimus.“

„No mikä sitten?“

„Josta olisi hyötyä koko ammattikunnalle.“

„Mitähän tuo olisi ollut?“

„Meidän olisi pitänyt waatia että ihmisellä pitäisi oleman neljä jalkaa, niin sitten olisi meille kultaifet päiwät koittaneet.“

Olipa ihmettelemistä.

„Wie sun perhana“, sanoi punakaartilainen, tuttiessaan särkynyttä ikkunaa. „Tämä on arveluttava tapaus. Se näyttää olevan rikki molemmilta puolin.“

Soutawan vuoski säilytelty.

Suurlakkowuikolla kuului Söörnäisissä erään talon kaivolta hirmuinen äläkä. Emäntä säikäyksissään rientää kuulemaan, mikä on hätä.

„Isä putosi kaivoon ja hukkui“, sanoi muuan lapsista itkien.

„Isäkö se olisin! Hyi te kakarat kuinka te minua säikäytätte, luulin jo elukoille wahinkoa tapahtuneen!“

Se muutti asian.

Raisaniemen kentällä, kun punakaarti lakkowuikolla kokoontui harjoituksiin, tuli sinne myöskin eräs, jonka kasvat olivat hywin ajetuksissa.

„Sullapa on kasvat pöhöissä! Oletko ollut tappelusja?“ kysyi joku.

„En, waan waimoni heitti päälleni kufasia.“

„Kuffasia? Neko noin ovat kassosi repe-
löineet?”

„Niin, kassokaas, kuffaset olivat vielä ruu-
tuissaan.”

Ota selvä.

„Wai asutte te Punarwuoren kadulla”, sanoi punakaartilainen eräälle jättälle, jonka tapasi Raiseniemien penkillä nukkumassa. „Kummallako puolella sitten asutte, oikeallako wai vasemmalla?” lisäsi hän epäluuloisesti.

„Minä asun kummallakin puolella.”

„Mitä wiisastelemista se on teiltä?”

„Ei se ole mitään wiisastelemista, sillä asuntoni on siellä rannastapäin tulijalle oikealla puolen kätua ja kaupungista päin tulijalle vasem-
malla puolella.”

Rauhattomina aikoina.

Malakias Turwetuono katselee sairasta lehmäänsä ja vanhaa akkaansa, niin tukkaansa tyn-
sien sanoo:

„Jos minä tuon lehmän tapan ja akka jeäp
elloon, niin se on paha se, mutta jos tuo lehmä
saap ellee ja akkai kittuu, niin on se paha sek-
kii . . .”

Toimi sekün.

"Mitä on nimesi, pikku ystäväni?" kysyi eräs punakaartilainen wahdisa ollessaan pieneltä pojalta.

"Janne."

"Entäs isäsi, mikä mies hän on?"

"Isäni, hän on . . . kuollut."

"Mikä hän oli eläissään?"

"Hän oli elävä."

Mutta housut sitten?

Eräs hywin hiljainen ja arkaluontoinen mies Sanikkalassa meni sikkäläisen punakaartin päällikön luokse kysyen eikö hän myöskin pääsisi punakaartin riiveihin. Kun hänelle huomautettiin että siinä tarwitaan paljon rohkeutta ja itsensä uhrauswaisuutta, pyysi hän tulla jollain tavoin koetelluksi.

"Hywä, me voimme tehdä pienen kokeen ja mahdolliset wahingot korvaan myöskin," sanoi päällikkö.

Kun he asiasta keskustelewat, kävelee päällikkö edestakaisin ja päättää tehdä kokeen halukkaanssa. Hän sieppaa äkkiä rewolwerin ja laukaisee tarjokkaan hatun läpi, jonka tehtyä hän pyytää saada maksaa hatun.

Kun mies on ehtinyt wähäsen toipua, tarttaa hän hattuaan ja puhkee huolissaan sanomaan:

- Mutta housut sitten?!
- Housut, sanoo päällikkö, niitä en ole minä pilannut.
- Ei, mutta minä! . . .

Manifestiä odottaessa.

„Nyt olen niin kiusaantunut ja wäsynyt, että luulenpa tekewäni itsemurhan“, sanoi punakaartilainen aamulla tullessaan Wanhankaupungin sillalta wartioimasta.

„Jätä se, tulet sitä kumminkin perästäpäin katumaan“, neuvoi hänen samolainen waimonsa.

Selwä tarkoitus.

„Mene maata Kalle, kananpojattin ovat jo asettuneet yöpuulle“, sanoi äiti pikku pojalleen laffowiikolla.

„Mutta onko kana mennyt niiden mukana?“ kysyi pikku Kalle.

Waitea wastata.

Alviomies, punakaartilainen, joka myöhään yöllä tulee kotiin wahtipalveluksesta, eikä pääse sisään, kun awain on waimon huostassa, kolkuttaa owelle.

„Kuka siellä?“ kysyi waimo.

„Ketä sinä sitten näin myöhään odotat?“
kuului vastaus.

Raapurien kesken.

S u p p o n e n: „Mitä elämä siellä teillä oli eilen illalla. Me säikähdimme ja luulimme, että tuli on irti tai taloa käännettävän ylös-alasin?“

R u p p o n e n: „Ei ollut mitään hätää. Waimoni wain kysyi, mihinkä aikaan minä tulin harjoituksista Kaisaniemestä.“

Ufiaan innoistunut.

Rohokuoman kaupungissa walittiin punakaartin päälliköksi eräs suutari joka muuten oli reipas ja kunnan mies, mutta vähän huonomuistinen.

Kerrankin harjoituksissa ollessa ei hän muistanut miten komennetaan „perinpäin“, mutta ei kadottanut mielenmalttiaan, vaan huusi minkä keuhkoista lähti:

„Kääntykää tännepäin!“

Tämä kuulosti komennettavista niin hauskalta, että ristiivät ja kutsuivat miestä vielä tänä päivänäkin „Kääntykää tännepäätä!“

Ilmiantojen aikana.

Pieni poika seisoo talon portilla ja huutaa täyhtä kurkkua: „poliiti, poliiti!“

Poliisi saapuu ja ärjää: „mite sine huta.“

„Kittat tappelee kartanolla niin perhanatti“, vastaa poika innokkaasti.

Puhui kokemuksesta.

Komppanian päällikkö: „Tähän komppaniaan otetaan mieluummin naineita miehiä!“

„Miten niin?“

„Seillä ei ole niin kiirettä kotiin ja ovat paremmin tottuneet ankaraan kuriin.“

Tunteellinen.

1:n en. Tuo Laninen mahtaa olla erittäin tunteellinen ihminen. Näin eilen hänen hyvästelevän muijaansa joka maalaisrattailla läksi pois Helsingistä peläten pahimpaa viikon lopulla — pahempia olevan tulosja. Ulkoparka oikein itki.

2:n en. „Ymmärräthän toki, että ne olivat pelkkiä ilofhyneleitä.“

Ei tullut mitään.

Lattowiikolla puuhašivat myös kaupungimme vanhat piat yhdistystä, jossa saisiwat waati-
muksensa ynnä muut toivomuksensa kuuluviin.

Kun kaks vanhaa piikaa tapasi toisensa, syntyi heidän välillään seuraawa keskustelu:

„No tuliko siitä vanhain piikain yhdistyksestä mitään?”

„Eihän siitä tullut.”

„Mutta onhan siellä innoikkaita jäseniä. Raikkihan te olitte niin touhussa, että oli oikein hauskaa kuullessa sisarten pyrintöjä.”

„Olihan niitä Helsingissä vanhoja piikoja, mutta ei saatu puheenjohtajaa. Ei kukaan olisi malttanut istua yhdesä kohden ja olla hiljaa silloin kuin muut puhuiwat.”

Milloin on täysi-ikäinen.

Matikkalan punakaartin kokouksessa puhui eräs kaartilainen ikärajaista seuraavasti:

Tästä ei vielä ole täällä niin paljon puhuttu kuin waali- ja edustus-oikeudesta. Sosialistit waatiwat jokaiselle täysi-ikäiselle nämät oikeudet, väittäen, että muka kaikki 21 vuotta täytäneet olisiwat täysi-ikäisiä ja owat 24 vuotista sitä mieltä, että ne owat liian vanhoja. Minusta täysi-ikäisyyden määrittelemine on warsin helposti ratkaistu. Me tiedämme nimittäin, että

siinä 21 vuoden koviolla, ennen ja jälkeen, saa ihminen n. k. wiisauden hampaat eli ikähampaat. Eikö tässä ole selvä Luojan wiittaus siihen, milloin kufin on täysi-ikäinen. Sietysti silloin, kun hänellä owat kaikki nuo neljä ikähammasta. Yksinkertaisinta siis on, että waalitilaisuudessa katsotaan kutakin suuhun, onko hänellä täysi määrä ikähampaita ja jos häneltä hammaslääkäri on jonkun niistä wienyt, tulee hänellä olla tämä hammas taskussaan.

Wai niin.

„Olemmeko orjia tahi wapaita miehiä?“ huudahtaa puhuja m. m. rautatientorilla.

„Naimisissahan meistä useammat owat,“ kuului ääni kuulijain joukosta.

Ryhtyäkainen nainen.

„Elämäni olen walmis uhraamaan jos ei ääniaasteikkoja saada“, lausui punakaartilainen hentulleen.

„Kuinka paljosta on henkesi wakuutettu?“ kysyi nainen heti.

Luultawasti ei.

Pitku-Anni, jolle lääkäri on määrännyt wähän liikettä ulkoilmassa, on äitinsä kanssa

kävelemässä Raisaniemessä. Siellä näkivät he pari punakaartilaista jotka painivat „ranskalaisista painia.“ Silloin kysyy Piffu-Unni äidiltään:

„Mitä, onko lääkäri määrännyt myöskin näille herroille liikettä?“

Totinen pastori.

Muutama vuosi sitten opiskeli Helsingin yliopistossa nuori ylioppilas, jota kutsuttiin yliopiston Simsoniksi. Hän oli sitäpaitsi paras taikissa atleetileikeissä, niinkuin painissa, jalkapallon työnnissä y. m. Siitä huolimatta oli hän antautunut tutkimaan rauhan oppia, hän aikoi ja tulikin papiksi ja joutui „paimeneksi“ pohjanmaalle. Kun hän kerran oli kävelyllä kohtasi hän tiellä erään talonpojan rengin, joka kuului punakaartiin ja joka pyysi saada puhutella häntä jonkun hetken.

„Kuulkaahan nyt, pastori,“ hän alkoi, „teidän on aina täällä itävä. Tulkaahan tänne taloon, otamme pienen kulauksen piimää ruumiin ja sielun virkistykseksi!“

Pastori kieltäytyi tietysti, minkä johdosta renki jatkoi:

„Mutta pastorilla täytyy olla jotain huvia. Menkäämme toki sifään ja pelatkaamme taivallista „talonpoikaisturakkaa!“

Pastori ravisti päätään, mutta renki oli itsepäinen.

„Pastorin on välttämättömästi hieman ravisteltava itseään, muutoin tulee kuolema” — ja samassa hän antoi pastorille aimo korvapuustin, niin että hattu putosi päästä.

Mutta nyt tapahtui pastorissa ihmeellinen muutos. Hänen filmänsä säkenöivät — hän oli taas entinen ylioppilas ja pelätty tappelupukari. Yhdellä lyönnillä oli renki pitkänään, jonka jälkeen pastori käytti häntä jonkun hetken mattona, nosti sitten hänet jaloille ja ravisteli kelpolailla ja viimein paistasi hänet poikki tien.

Kun renki sai aikaa henkäisemiseen pyysi hän puhutella pastoria ja sanoi:

„Kuulkaahan nyt, pastori, miksi olette pettäneet minua? Tehän näytte olevan koviin huvitettu pilasta, näen minä.”

Erehdys.

Punaakaartilainen (iltasella): „Olen pitänyt filmillä teitä jo kolmatta tuntia ja nähnyt kuinka te epäilyttävällä tavalla hiiviskelette tämän talon edustalla. Seurakkaa minua poliisikamariin.”

„Voi hyvä mies, ei minulla mitään pahoja tarkoituksia ole . . . minun pitäisi vaan mennä hammaslääkärille, joka asuu tuossa talossa, vedättämään pois pakottavan hampaan,” vastasi epäilty valittaen.

Tuntomerkki.

Syöväenyhdistyksen talolla, jossa parhailaan pidettiin kokousta laffowiikolla, tuli sisään saliin eräs mies.

„Pannaan wetoa, että tuo koppa tuolla on opettaja“, kuiskasi Rahikainen towerilleen.

„Mistä sinä pölkkyypää sen tietäisit?“ tuumi toweri.

„Ratsos, ennenkuin hän istuutui, tarkasti hän penkkiä.“

Juutalainen puhui totta.

Muolaan oikein innokas punakaartilainen osti itselleen pyssyn eräältä juutalaiselta, joka väitti, että sillä voi ampua 500 metriä. Koe-
teltuaan pyssyä kotonaan saapui ostaja takaisin juutalaisen luo, waati rahoja takaisin ja sanoi:

„Tällä pyssyllä ei voikaan ampua muuta kuin 250 metriä.“

„Ohoh!“ tuumi juutalainen. „Minä puhun aina totta. Pyssysähän on kaffi piippua ja kumpikin kantaa 250 metriä — senkin tompeli.“

Laffowiikon lopulla.

Anderssonskä: „Miehenne on kai hyvin tustissaan janonsa wuoksi?“

Mikkelsenka: „Ei, päinvastoin hän on siitä erinomaisen iloissaan.“

Uhkaus.

Rouwa (lakkoviikolla): „Menkää matkoihinne ja heti paikalla!“

Ryökkipiika. „Kyllä lähten, mutta jos rouwa sattuu lukemaan „Työmiehesä“ nowellin nimeltä: „Kolme kuukautta nappiherrasväen luona“, niin älkää suuttuko, jos tunnette itsenne.“

Näkemiin asti.

Raitiotiewaunussa oli joukko puolihumalaisia miehenalkuja, jotka olivat kotimatkalla senaattorilta „alas“ wäkiwiinoja huutamassa. Erään papin näköisen herrasmiehen tultua waunuun, alkoivat nuoret miehet puhua sopimattomia sanoja. Pappi ei sanonut sanaakaan. Mutta poismennessään sanoi hän kohteliaasti:

„Näkemiin asti, hyvät herrat. Minä olen wanfilansaarnaaja N. N.“

Sarjoituskentällä.

Päällikkö: „Tietääkö Puttinen miten kannuuna tehdään?“

Puttinen: „Soo.“

Päällikkö: „Selitä“.

Puttinen: „Soo, että otetaan reikä ja sen ympärille valetaan terästä — — —.“

Päällikkö: „Mistä hemmetistä te sen reiän saatte?“

Puttinen: „Soo, otetaan reikäleipä, syödään leipä pois ympäriltä, niin reikä jää jällelle.“

Samakaartilaisen uhkaus.

Eräs naisten punakaartin jäsen, luultavasti vanhapiika, lausuu toverilleen:

„Tuo Mäkinen on jo kuudes, joka hylkää minut. Se on hirveätä, mutta voi sitä, joka minut vihdoin saa.“

Selvoituksen huokaus.

Suurella lakkoviikolla ei junat kulkeneet, kuten tiedämme, mihinkään. Raikoksi onneksi sattui erään punakaartilaisen vaimo kuolemaan ja oli tietysti haudattava, mutta mihin, kun hautuumaalle Helsingistä on pitkä matka, eikä liioin olisi saanut hevosta mistään, jolla olisi ruumisvoitu kulettaa hautaan. Miehellä hätä käteen, mutta lupa annettiin hautaamiseen ja rautatie käytettäväksi ainoastaan siihen tarkoitukseen. Kun miehemme seuraavana aamuna luki kadun

fulmaan naulatun ilmoituksen jossa sanottiin, että ruumisjuna lähtee Malmille keskiyöksi kello 12, niin pääsi häneltä helpoituksen huokausta sanoessaan tyytyväisenä:

„Sepä hyvä. Nyt ei minunkaan tarvitse ryhtyä akkaani suolaamaan joka olisi tähtynyt tehdä, jos ei lupaa olisi annettu Malmille viemiseen.“

Sirmuinen ahdinko.

„Oliko todellakin punakaartilaiden tansseissa ja oliko siellä ahdasta?“

„Niin oliko! Olipa niin ahdas, että minustakin takki selästä halkei.“

Pätewät syht.

1:nen työmies: „Mitä et yhdy työläskoon.“

2:nen työmies: „Seitsämästä syystä.“

1:nen työmies: „Mitä ne ovat?“

2:nen työmies: „Waimo ja kuusi lasta.“

Punakaartin tansseissa.

Neiti Ahola: „Sulhaseni sanoi minulle että ennenkuin hän näki minun, oli elämä hänelle aivan kuin Raisaniemen hiekkakenttä.“

Neiti Ohola: „Wai niin! Sitäpä hän tanssikin kuin kameli.“

Hurstas toivomus.

Eräs punakaartilainen oli pari vuotta sitten mennyt naimisiin. Kun hän lakkoviikon loputtua sai manifestin lukeakseen huokasi hän hyyneleet filmissä:

„Voi, jospa nyt eroitettaisiin kaikki, jotka Bobrikoffin aikana ovat solmineet kurjia siteitä, niin pääsisin minäkin vapaaksi tuosta muijastani!“

Ujan tulla lakkoviikolta.

„Eikö teillä nyt tuoda enää lihaa ollenkaan pöytään?“ kysyi maalainen, joka oli wierailla Helsingiläisen tuttavansa luona.

„Tuodaan, tuodaan, mutta vasta aterian lopulla jälkiruoksi,“ vastasi isäntä.

Rainopuiston kallioilla.

„Nyt on kapina jo lopussa“, sanoi eräs herra.

„No, sittenhän säästyi herran henki“, vastasi lähellä seisova punakaartilainen.

Siltasaaren rettelöiden jälkeen.

Difein punanen kaartilainen saapui Kotkaan Helsingistä kapinan loputtua, jossa tapasi ystävänsä joka kysyi:

„Mitä kuuluu Helsingistä?“

„Eipä juuri paljon, kun sitä että lakialaatiwa komitea on ehdottanut lain, joka sisältää kiellon ampumasta ihmisiä,“ vastasi tulija.

„Kielletty, mikä?“

„Ettei saa ampua ihmisiä, ymmärrätkö?“

„Ampumasta ihmisiä . . . mutisi kottikalainen. Mutta minkä kuukauden ajalla?“

Punakaartilaisen wala.

„Niin totta kuin nimeni on Topias ja isäni on Topias sekä taskussani käydyä naksuttaa Topias-ankkurikello, lupaan minä täyttää kaikki ne tehtävät, jota punnkaartissa waaditaan,“ sanoi eräs tarjokas jolla todellakin oli nämä kaikki nimet ja esineet.

Niinkö oli opetettu?

Kun tuona surullisena torstaina pyssyt kiiwaimmillaan paukkuiwat Hakasalmen torilla, haki eräs lähistöllä asuva rouva pelon ja kauhun

waltaamana piilopaikkaa suojatuimmaksi arvel-
massa huoneessaan, heittäntyen puolipörryissä
sohwalle. Samalla tulla tepsuttelee hänen luok-
seen samassa pihassa asuva 4-vuotias pikk-
tyttö, joka usein muulloinkin tapasi käydä tätä
tervehdimässä, ja sanoo lohdutellen:

„Ei pelkää tätä, eivät ne ihmisiä ammu,
herrojahan ne vaan ampuvat.“

Täti — tästä lisää kauhistuen — nuhtelee
pikku piimäsuuta kysyen:

„Mitäs sinä lapsi kulta luulet herrojen ole-
wan, jollei ihmisiä?“

„Niin — mutta ne ovat sellaisia, joita saa
tappaa“, jatkaa tyttö yhtä wiattomana.

Viimeinen näytös.

Sakaniemen rähinän jälestä tuli kaksi poliis-
ia eräälle rakennukselle, kysyen rakennusmestarilta
onko hänen työmaallaan punakaartilaisia.

„Ne ovat kaikki,“ saivat poliisit was-
taukseksi.

„Saammeko me sitten ryhtyä ottamaan ni-
miä ylös?“

„Kyllä minä pidän omista työmiehistäui
huolen. Menkää matkoihinne!“

Poliisit läksivät tiehensä.

Leikkiväl lempileikkalehti
Maapöytä
lakko
Erinomainen
Kotivä

Punakaartin hajottua.

Eräässä maahylässä tuli wanha mummo erään rouvan luo ja sanoi:

„Rouwahan lukee niitä sanomalehtiä, niin voi sanoa, mitä siellä Helsingissä nykyään tehdään. Siellä kun on wangittu miehiä ja minullakin on siellä kaffi poikaa.

„Ovatko ne punakaartilaisia?“

„Ei, kyllä kai ne ovat sitä puhdasta luterin uskoa.“

Taisipa lisätä.

Äskettäin tuli eräs mies Amerikasta ja kuullessaan Hakasalmen mellakasta, kertoi hän aiwan tofissaan:

„Te puhutte oloista Suomessa, jotka muka ovat hirvittäviä, mutta olisittepa jukoliste tunnintaan olleet Amerikassa. Jos menee anniskeluun ja tahtoo lasin olutta, niin on tuskin saanut siitä kaffi kolmattaosaa siirrettyä mahaansa, ennenkuin saapuu pari naamarimiestä revolverit käsissä, ampuen olutlasin omistajan kuoliaaksi ja nauttivat itse keskenään lasiin jääneen kolmannen osan. Minulle on monta monituista kertaa näin käynyt.“

Ennustus.

Viime kesänä juhannuksen aikana kun höyrylaitwa „Alinamo“ saapui matkallaan Ruopioista Juustilan sululle Saimaan kanavassa, oli laivassa muiden matkustajain joukossa neljä iloista ranskalaista huvimatkailijaa jotka olivat saapuneet maamme kesäistä luontoa ihaillemaan. Kun laiva wiipyi kanavassa pitemmän aikaa, lähtivät ranskalaiset jaloittelemaan kanavan warrelle ajan kuluksi.

Lähellä olevan sultuwartijan asunnon portin päälle oli wartija puusta tehnyt sotamiehen näköisen tuulenhalkaisijan, joka tuulen vähänkin henkiesä halkoi ilmaa, kahdella leweällä puisella miekallaan. Olipa vielä maalannut sille punaset housut ja sinisen takin, niin että se näytti oikein komealta ja hetiilmäänpistäwältä siinä seisessään ja kiiwaasti ilmaan hofuessaan.

Kun ranskalaiset huomasiwat tuon, niin pääsi heiltä makea nauru ja eräs heistä huudahdi:

»Oh Kock! Générale de la Garde Rouge à la Boulanger!» (Ohoh Rock, punasen kaartin päällikkö, ihan kuin Boulanger).

Tästä ihastuiwat ranskalaiset niin, että tahtoivat saada sen omakseen ja wiedä kotimaahansa muistoksi Suomesta. Tulkin avulla saivatkin „kenraalin“ itselleen josta hyvästä maksoiwat sultuwahdille 13 mk. 50 penniä.

Ota selvä.

„Tiedätkö, missä on työväenyhdistyksen talo?“ kysyi joku suurlakkoviikolla kadulla seisowalta punakaartilaiselta.

„Se on Brjöntkadulla.“

„Voitteko sanoa, missä numerossa?“

„En, kyllähän sen näkee portin päältä.“

Mina mielessä.

Kun eräs punakaartilainen söi oikein sikeää lihaa kuppilassa niin palvelijatar nähtyään hänen sitä jyrskvän kysyi:

„Saako luwan olla sinappia lihan kanssa?“

„Ei kiitoksia. Mutta pari pötköä tynamiittia ottaisjin, jotta voisjin räjäyttää tämän lihapalan rikki.“

Oli rangaistu.

„Onko teitä ennen rangaistu mistään?“ kysyttiin wangitulta punakaartilaiselta raasturwassta.

„On kerran,“ vastasi mies.

„No, mistä syystä?“

„Luwattomalla paikalla uimisesta.“

Punakaartilainen

on myytävänä Helsingissä Rautatieaseman sanomalehtimyymälässä.

Maaseuduilla suurempien asemien sanomalehtimyymälöissä ja asiamiehillä.

Lähetämällä 60 pennin edestä postimerkkejä allekirjoittaneelle selvän osoitteen kanssa, niin saapuu seuraavassa postissa 3 kappaletta Punakaartilaista joka paikkaan maapallolla.

Jälleenmyyjät saavat suurimman alennuksen.

Juho Nurhonen

Helsinki.

Rikhardinkatu 4.

Hinta 25 penniä.